

МЕМОРАНДУМ

за

сътрудничество и общи действия за повече внимание върху работниците/работещите в земеделието в условията на COVID-19 и зелените предизвикателства и цели пред сектора в светлината на Европейския зелен пакт

Днес 5.11. 2020 г., в гр. София, се сключи настоящия Меморандум за сътрудничество и партньорство между:

Федерацията на независимите синдикати от земеделието

и

Национален съюз на земеделските кооперации в България

и

Асоциация на земеделските производители в България

и

Българска асоциация за кръгова икономика и биотехнологии

ПРЕАМБЮЛ

Днес обществото ни е изправено пред редица предизвикателства, изискващи синхронизиран и координиран отговор и съвместни действия. Големите теми - кризата с COVID-19, Европейската зелена сделка и свързаните с нея стратегии „От фермата до трапезата” и Биологично разнообразие 2030, както и реформите в Обща селскостопанска политика след 2020 г. – поставят въпроси, чиито отговори не търпят отлагане, когато Европа предприема една тежка дигитална и „зелена“ революция в предстоящото десетилетие.

Пресечната точка на тези големи въпроси е **хранителната сигурност, човешкият фактор, социалната справедливост и икономическата устойчивост в обществото.**

Кризата с COVID-19 показва категорично важността на хранителната сигурност, ключовата роля на фермерите, значението на късите вериги на доставки, местните производства, разнообразяване на източниците на ресурси, работниците от агро-хранителната верига, а най-вече селскостопанските и сезонните работници.

Убедени сме, че днес е крайно необходимо да действваме с нова решителност, диалог и споделена отговорност за устойчиво и социално-

отговорно земеделие в България, в което са отразени и потребностите на всички заинтересовани страни.

I. ПРЕДМЕТ НА МЕМОРАНДУМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

1. Общи действия в подкрепа на земеделските стопанства за прилагането на превантивни мерки на работното място за ограничаване на разпространението на COVID-19.

В условията на пандемията COVID-19, която се отрази сериозно върху всяка част от нашето общество и нашата икономика, добрата комуникация и сътрудничество между работодатели и работници са от ключово значение за защита срещу разпространението на COVID-19 на работното място. Работодателите и работниците имат споделена отговорност за прилагането на превантивни мерки на работното място за ограничаване разпространението на COVID-19.

Във връзка с намаляването на риска от заболяване от COVID-19 на работното място и за нормализиране на работната дейност в сектор селско стопанство, както и ограничаване негативните последици от пандемията като цяло, страните по настоящия меморандум:

Чл. 1. Декларират своята воля и ангажираност за обединяване на усилията и предприемането на съвместни действия за осигуряване на ефективни мерки, гарантиращи предотвратяването и/или минимизирането на ефекта от COVID-19 на работното място в земеделските стопанства.

Чл. 2. Ще си сътрудничат в съвместната работа за информиране на работниците и служителите, относно това какъв е рискът и какви мерки се прилагат за защита от заразяване с COVID-19, вкл. и реда за информиране при заразено лице в предприятието.

Чл. 3. Ще развиват приоритетно сътрудничество и социално партньорство в следните аспекти:

- осигуряване и поддържане на работна среда, гарантираща предотвратяването на COVID-19 на работното място;
- разработване и прилагане на политики и програми за осигуряване на предотвратяване на заразяването, надлежно информиране на работниците и служителите, оценка на риска;
- анализиране и контрол на оценката на риска по отношение на: **уязвимите групи работещи, в това число и сезонните работници;**

обхващане на всички длъжности и работни места; контрол по осигуряване на лични предпазни средства и тяхното качество, съобразено с конкретния риск; осигуряване на своевременна информация на работниците;

- създаване на **екип за планиране и действия** по управление на кризата и контрол по изпълнение на договорките с участието на представители на синдикатите/работещите.

2. Социално – икономическо влияние на Европейската зелена сделка върху сектор селско стопанство и действия на социалните партньори за устойчиво земеделие и селски райони в България.

Устойчивото развитие на селското стопанство днес зависи в голяма степен от придобиването и практическото прилагане на нови знания и технологии за ефективното използване на ресурсите в цялата верига на производство – от земята до храната, от степента на кръговост, от внедряването на иновации и различни дигитални решения, от способността да може да се адаптира към климатичните промени и умело да управлява различни рискове, както и от обезпечеността с работна сила в селските райони. На Европа днес е нужна разбираема, стабилна и по-справедлива политика за участниците в цялата агро-хранителна верига на континента, която отговаря на повишаващите се обществени очаквания, но и която гарантира продоволствената сигурност, благосъстоянието на фермерите, достойни доходи на работниците и балансираното развитие на селските райони.

*Постигането на целите на Европейския зелен пакт и неизбежната зелена и дигитална трансформация предвещават сериозни трусове в сектора в следващото десетилетие – от потенциални загуби на работни места, загуби на доход и фалити при стопанствата, социални напрежения в селските райони и пр. до въвеждане на нови бизнес модели и създаване на нов вид работни места с нови изисквания за умения на работещите. Дигитализацията и иновациите трябва да са **достъпни** за всички работещи чрез инвестиции и мерки за обучение и квалификация в новите умения. В много региони земеделските и хранителни практики и традиции ще бъдат **неблагоприятно засегнати**. Те трябва да имат достъп до подкрепа от Фонда за справедлив преход.*

Категоричният политически ангажимент в Европейския зелен пакт е, че никой няма да бъде изоставен в този преход, а в сърцевината му е поставен Европейския стълб за социални права.

Съгласно инициативите на Европейската зелена сделка и в този нов ракурс днес трансформацията на сектора - храни и селско стопанство -

изисква цялостен и системен подход към хранителната верига, включващ оценки на социалното и икономическото въздействие, реалистична пътна карта и необходимо/адекватно финансиране.

Като вземат под внимание всичко това, страните по настоящия Меморандум:

Чл. 4. Декларират своята воля и ангажираност да обединят усилията си и да работят заедно, за да гарантират, че всички действия в настоящия Меморандум са насочени за постигне справедлив преход при осъществяване на целите на Европейската зелена сделка в сектор земеделие.

Чл. 5. Се ангажират с приоритетно сътрудничество и **социално партньорство** в следните аспекти:

- извършване на оценка на въздействието от прилагането на Европейската зелена сделка в сектор селско стопанство;
- активно участие и разработване на съвместни позиции, становища при обсъждане, подготовка на планове за действие, мерки и др. национални и секторни инициативи;
- съвместни действия за подобряване на ресурсната обезпеченост на отрасъла с квалифицирани работници и разработване на съвместни мерки за продължаващо обучение и квалификация;
- подкрепа на заетостта в селските райони и включване на търсещите работа в сектора, съобразено с новите реалности – технологии, иновации, дигитализация.

Чл. 6. Страните ще използват **различни форми на сътрудничество**:

- взаимно **информирание и консултиране**, обмен на добри практики, информация и експертиза;
- участие и реализиране на съвместни проекти и програми за финансиране за подобряване и обезопасяване на условията на труд, както и за подобряване на процесите и организацията на работа в условията на COVID-19;
- предлагане и изпълнение на общи инициативи, различни форуми, конференции и пр. по посочените в преамбюла теми;

- съвместно участие в обсъждане и разработване на секторни стратегии и планове за действие за социално справедлив;
- повишаване на информираността за зелените практики и екологичните измерения на прехода;
- съвместно участие в създадените платформи за обмен на опит и др.

Чл. 7. Засилване ролята на **Отрасловия съвет за социално сътрудничество** към МЗХГ и активно участие за консултиране и информиране при разработването и прилагането на икономическата политика, политиката за заетост и социалната политика в сектор земеделие, съобразно аспектите на Европейския зелен пакт.

II. СРОК НА МЕМОРАНДУМА. ПРЕКРАТЯВАНЕ.

Чл. 8. Срокът на действие на настоящия меморандум е за **три години**, считано от датата на подписването му. След изтичане на този срок Меморандумът се подновява за автоматично за същия срок при наличие на мълчаливо съгласие от всяка от страните.

Чл. 9. Този Меморандум може да бъде прекратен по взаимно съгласие или с едномесечно писмено предизвестие, отправено от всяка от страните.

III. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ.

Чл. 10. Всички изменения в Меморандума за сътрудничество и партньорство са валидни, само ако са направени в писмен вид и са подписани от надлежно упълномощените представители и договарящите се страни.

Чл. 11. Този меморандум е отворен за присъединяване на всяка друга организация, която припознава в него и своите цели и приоритети.

Меморандумът е съставен в 4 еднообразни екземпляра - по един за всяка от страните.

За ФНСЗ:

Светла Василева

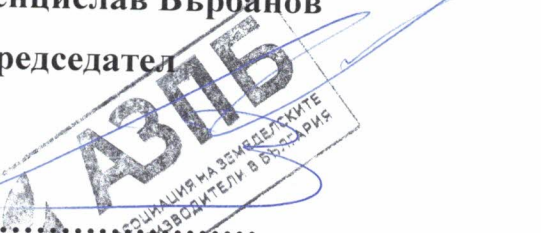
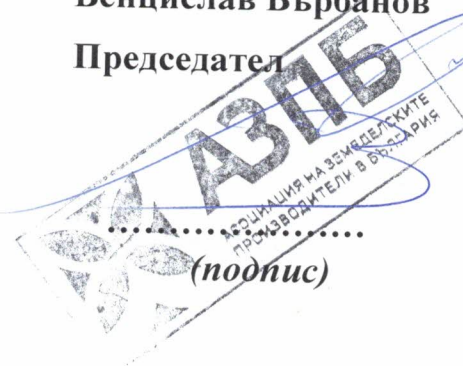
Председател

.....

.....

(подпис)

За АЗПБ:

Венцислав Върбанов

Председател

.....

.....

(подпис)

За НСЗКБ:

Явор Гечев

Председател

.....

.....

(подпис)

За БАКИБ:

Андрея Щерев

Председател

.....

.....
(подпис)